

Przedmiotowe wymagania edukacyjne z edukacji dla bezpieczeństwa do klasy 8

W klasie 8 materiał z edukacji dla bezpieczeństwa realizowany jest 1 godziną w tygodniu.

Ocena				
dopuszczająca Uczeń:	dostateczna Uczeń:	dobra Uczeń:	bardzo dobra Uczeń:	celująca Uczeń:
Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wymienia poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego ▪ Wymienia elementy schematu postępowania na miejscu wypadku ▪ Zna zasady i wymienia w kolejności informacje jakie należy podać przy wzywaniu służb ratowniczych ▪ Wymienia kolejne czynności ratownika przy ocenie stanu poszkodowanego ▪ Definiuje pojęcia: przytomność, omdlenie, utrata przytomności, rana, resuscytacja krążeniowo-oddechowa, złamanie, krwotok, krwawienie, wstrząs pourazowy, skręcenie, zwichnięcie, oparzenie, odmrożenie, zatrucie, ▪ Wymienia przyczyny omdlenia ▪ Wymienia rodzaje ran ▪ Wymienia rodzaje złamań ▪ Wymienia rodzaje oparzeń ▪ Wymienia przyczyny zatrucia ▪ Zna materiały opatrunkowe ▪ Wymienia przyczyny wypadków komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wymienia prawne podstawy udzielania pomocy poszkodowanemu ▪ Wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku ▪ Zabezpiecza prawidłowo miejsce zdarzenia ▪ Rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▪ Układa poszkodowanego w pozycji bocznej bezpiecznej ▪ Charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego ▪ Charakteryzuje elementy schematu postępowania na miejscu wypadku ▪ Prawidłowo składa meldunek przy wzywaniu służb ratowniczych ▪ Zna zasady prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej ▪ Charakteryzuje rodzaje ran ▪ Charakteryzuje rodzaje złamań ▪ Wymienia i charakteryzuje stopnie odmrożeń i oparzeń ▪ Charakteryzuje przyczyny i objawy nagłych zapaść ▪ Zna podstawowe zasady opatrywania ▪ Wskazuje różnice pomiędzy zwichnięciem a skręceniem ▪ Zna sekwencje działań na wypadek omdlenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje podstawowe urazy u poszkodowanego na podstawie badania systemowego ▪ omawia zasady bezpiecznego postępowania ratownika ▪ rozpoznaje stan przytomności i bada oddech ▪ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej ▪ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▪ udziela pomocy osobie omdlełej ▪ zapobiega omdleniu ▪ stosuje schemat postępowania ratowniczego ▪ wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową ▪ stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany ▪ opatruje rany umiejscowione na poszczególnych częściach ciała ▪ tamuje krwawienia ▪ wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych ▪ wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu ▪ udziela pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia lub skręcenia ▪ stosuje podręczne środki do 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku ▪ ocenia niebezpieczeństwo grożące poszkodowanemu ▪ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▪ dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▪ rozpoznaje stopień świadomości u osoby przytomnej ▪ wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia ▪ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▪ uzasadnia konieczność rozpoznania urazu i podjęcia szybkiej akcji ratunkowej w sytuacji zagrożenia życia ▪ uzasadnia konieczność opatrywania ran ▪ wyjaśnia sposoby zapobiegania zakażeniom ▪ wyjaśnia, dlaczego duży krwotok i wstrząs pourazowy zagrażają życiu ▪ przeciwdziała rozwojowi wstrząsu ▪ układa poszkodowanego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna objawy śmierci klinicznej i biologicznej ▪ zna zasady postępowania z poszkodowanym w zależności od umiejscowienia urazu ▪ wymienia czynniki wpływające na gojenie się ran ▪ wie czym jest amputacja urazowa i jakie są zasady postępowania z poszkodowanym w przypadku amputacji urazowej ▪ zna objawy złamań śródstawowych ▪ zna objawy pęknięcia podstawy czaszki ▪ charakteryzuje otwarte zranienia czaszkowo- mózgowe ▪ zna organizację zintegrowanego system ratownictwa

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wskazuje różnice między krwotokiem i krwawieniem ▪ Zna pojęcia aseptyka i antyseptyka ▪ Charakteryzuje rodzaje krwotoków ▪ Ocenia rozległość oparzeń ▪ Zna zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku odmrożenia i oparzenia ▪ Charakteryzuje rodzaje oparzeń ▪ omawia skutki działania wysokiej i niskiej temperatury na organizm ludzki ▪ Charakteryzuje przyczyny zatruc ▪ Wymienia i charakteryzuje drogi wnikania trucizn do organizmu 	<p>unieruchomienia urazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▪ udziela pierwszej pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu termicznym ▪ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach chemicznych ▪ udziela pomocy w przypadku odmrożeń miejscowych ▪ ustala zakres pierwszej pomocy przy zatruciach pokarmowych, lekami, gazami i środkami chemicznymi ▪ wyjaśnia, jak należy udzielać pierwszej pomocy podczas tonięcia, załamania lodu, porażenia prądem ▪ opisuje podstawowe techniki podnoszenia i odciągania poszkodowanych 	<p>w odpowiedniej pozycji w zależności od umiejscowienia urazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia wstrząsu ▪ zna przyczyny urazów kostno-stawowych ▪ charakteryzuje rodzaje zagrożeń towarzyszących rozległym oparzeniom ▪ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach termicznych ▪ wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku ▪ omawia rodzaje zagrożeń występujących podczas udzielania pierwszej pomocy w wypadku oparzenia chemicznego ▪ udziela pomocy osobie porażonej prądem ▪ planuje zakres pierwszej pomocy w wypadku drogowym (w zależności od sytuacji) 	
--	---	--	--	--

Ocena				
dopuszczająca Uczeń:	dostateczna Uczeń:	dobra Uczeń:	bardzo dobra Uczeń:	celująca Uczeń:
Edukacja zdrowotna				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażające zdrowiu, a także wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków ▪ dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem. ▪ dobiera i demonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie). 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może mieć wpływu; ▪ wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie. ▪ ustala indywidualny plan działania uwzględniający rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia krótkoterminowe i długoterminowe skutki zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu; ▪ wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym. ▪ ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia, a także służące rozwojowi komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych. ▪ planuje rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej zachowania asertywne oraz negocjacje.
Ocena				
dopuszczająca Uczeń:	dostateczna Uczeń:	dobra Uczeń:	bardzo dobra Uczeń:	celująca Uczeń:
Bezpieczeństwo państwa				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia składniki bezpieczeństwa państwa. • orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”. • wymienić czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa. • wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawić ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • określa istotę problemu bezpieczeństwa. • omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa. • omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.

Ocena				
dopuszczająca Uczeń:	dostateczna Uczeń:	dobra Uczeń:	bardzo dobra Uczeń:	celująca Uczeń:
Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wymienia rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych ▪ Wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych ▪ Zna sposoby ogłaszania i odwoływania komunikatów ostrzegawczych ▪ Wymienia rodzaje urządzeń służących do ogłaszania alarmów ▪ wskazuje drogi ewakuacji w szkole ▪ definiuje pojęcia: zagrożenie, bezpieczeństwo, powódź, pożar, atak terrorystyczny, katastrofa komunikacyjna, katastrofa techniczna, ewakuacja planowa, ewakuacja doraźna, panika, substancja toksyczna, promieniowanie jądrowe, zabiegi sanitarne, zabiegi specjalne ▪ wymienia rodzaje zagrożeń ▪ wymienia przyczyny i skutki powodzi ▪ wymienia typy powodzi ▪ wymienia przyczyny u skutki pożarów ▪ wymienia środki gaśnicze ▪ zna zasady postępowania w wypadku wybuchy pożaru ▪ wymienia rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka ▪ wymienia przyczyny i skutki paniki ▪ zna podstawowe znaki określające typ i szkodliwość substancji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych ▪ omawia rodzaje alarmów ▪ zna zasady zachowania się po ogłoszeniu i odwołaniu alarmu ▪ charakteryzuje rodzaje zagrożeń ▪ omawia przyczyny i skutki powodzi ▪ omawia typy powodzi ▪ zna sposoby zapobiegania powodziom ▪ wskazuje różnice między ewakuacją doraźną i planową ▪ wymienia czynności domowników na wypadek zagrożenia powodziowego ▪ zna zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność ▪ zna czynniki wpływające na proces spalania ▪ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów ▪ rozpoznaje i prawidłowo reaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole ▪ opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka ▪ rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach ▪ zna zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu, rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego ▪ umie zachować się w szkole po ogłoszeniu odwołaniu alarmu <ul style="list-style-type: none"> ▪ przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi ▪ planuje czynności domowników na wypadek zagrożenia powodziowego ▪ omawia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność ▪ planuje ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej ▪ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór ▪ omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych ▪ opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich umieszczenia ▪ wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu, rozszczelnienia zbiorników ▪ omawia sposoby zabezpieczania żywności i wody przed skażeniami ▪ opisuje sposoby ochrony przed szkodliwym działaniem substancji ▪ wymienia sposoby zabezpieczania żywności i wody przed skażeniami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uzasadnia konieczność podejmowania przedsięwzięć przeciwepidemicznych na terenach objętych powodzią ▪ uzasadnia konieczność przestrzegania określonych zasad i podporządkowania się pewnym rygorom w rejonach powodziowych ▪ planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze ▪ uzasadnia celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej ▪ planuje kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym ▪ wyjaśnia znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja i dezynsekcja ▪ wskazuje korzyści płynące z zastosowania izotopów w różnych dziedzinach życia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zna regionalne zagrożenia ekologiczne ▪ definiuje działania wojenne ▪ charakteryzuje formy i rodzaje walki zbrojnej ▪ zna środki rażenia i ich podział ▪ charakteryzuje psychologiczne skutki sytuacji kryzysowych i sposoby ich łagodzenia ▪ zna sposoby ochrony dóbr kultury w razie konfliktu zbrojnego

Ponadto uczeń na ocenę celującą:

- bierze udział w konkursach związanych z przedmiotem zwłaszcza w międzyszkolnym konkursie „Młody Ratownik”
- wykonuje szereg zadań dodatkowych z własnej inicjatywy
- wykonuje prezentacje multimedialna na jeden z wybranych tematów związanych z przedmiotem
- jest bardzo aktywny na lekcjach,
- wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową
- wykazuje się bogatym słownictwem oraz potrafi analizować zdarzenia